

From: "[REDACTED 15 J]" <[REDACTED 4 J]@katwijk.nl>
Sent: maandag 15 juli 2024 14:05
To: "[REDACTED 4 J]" <[REDACTED 4 J]@rijnland.net> "[REDACTED 11 J, 4 J]" <[REDACTED 4 J]@rijksoverheid.nl>; "[REDACTED 11 J, 11 J]" <[REDACTED 4 J]@rijnland.net>
Subject: Aanvullingen op woordvoeringslijn
Attachments: Voorbereiding woordvoeringslijn v07 reactie [REDACTED 15 J].docx

Goedemiddag,

Hierbij mijn vragen en aanvullingen op versie 7 van de woordvoeringslijn. We praten er morgenmiddag verder over. Tot dan!

Met vriendelijke groet,

[REDACTED 15 J]
[REDACTED 19 J]

Communicatie & Wijkregie | Gebiedsontwikkeling Valkenhorst

[REDACTED] | [REDACTED] | [REDACTED] Katwijk
06 [REDACTED 5 J]
[REDACTED]

Wat doen we op voormalig vliegveld [REDACTED] aan PFAS?

In een recente uitzending van tv-programma *Pointer* werd aandacht besteed aan de PFAS-opgave voor oude defensie terreinen. Hoewel voormalig vliegveld [REDACTED] niet in de uitzending werd genoemd, hebben we natuurlijk ook daar een PFAS-opgave. Hoe gaan we in Katwijk om met PFAS zodat we de gezondheid en veiligheid nu, morgen en in de toekomst veilig kunnen stellen?

PFAS op [REDACTED] niets nieuws

- Voormalig vliegveld [REDACTED] is een gebied met defensiehistorie, het vliegveld is al jaren dicht. In de defensietijd zijn PFAS-verontreinigingen ontstaan, door blusoefeningen op het terrein. Ook op [REDACTED]
- Bij de overdracht van het voormalige Defensie terrein in 2010 door Domeinen aan het [REDACTED] (RVOB, de rechtsvoorganger van het huidige [REDACTED]) was PFAS nog niet geïdentificeerd als schadelijke stof.
- Toen in 2018 PFAS (inter)nationaal bekendheid kreeg is ook op [REDACTED] onderzoek gedaan naar mogelijke PFAS-verontreinigingen, deze bleken er te zijn.
- De locaties van deze zogeheten PFAS-spots zijn goed in beeld. De spots zijn inderdaad te koppelen aan de plekken waar vroeger blusoefeningen werden gehouden. De laatste blusoefening was waarschijnlijk in 2005, al bijna 20 jaar geleden. Er zijn geen nieuwe PFAS-bronnen op het terrein.
- Afgelopen mei is er door [REDACTED] in het oppervlaktewater bij het gemaal [REDACTED] een verhoogde PFAS-concentratie gemeten.

Verhoogde PFAS-concentratie in oppervlaktewater

- *Wat is er gebeurd?* In mei van dit jaar is bij een periodieke controle door [REDACTED] een hogere PFAS-waarde in het oppervlaktewater gemeten. PFAS-waarden in de grond bodem waren bekend, maar dit is de eerste keer dat ook een verhoging in het oppervlaktewater is geconstateerd.
- *Waar is de meting gedaan?* Bij gemaal [REDACTED] (het eindgemaal van de polder voormalig vliegveld [REDACTED]), in het oppervlaktewater aan de polderkant (de lage kant) van het gemaal.
- *Hoe hoog is de meting?* [REDACTED] heeft een PFOS-waarde van 72 ng/l gemeten, voor de PFAS-verontreinigingen is PFOS de "beste" indicator en goed te meten waarde. De waarde ligt onder de grenswaarde (nog niet formeel vastgesteld) van zwembadwater, hiermee voor hoogheemraadschap [REDACTED] geen reden voor acuut optreden er is immers geen (of heel beperkt) gevaar voor de volksgezondheid.

Commented [EO1]: Bedoelen we hier dat er nog geen door de overheid bepaalde grenswaarde is of dat de grenswaarde zelf nog niet bepaald is?

- *Wat heeft de hogere meting kunnen veroorzaken?* Het gaat heel waarschijnlijk om de verspreiding van de bekende PFAS-verontreinigingen in de bodem op het terrein van het voormalige vliegveld.
- *Waar komt het PFAS vandaan ?* PFAS is als brandvertragend middel aan bluswater toegevoegd en vrijgekomen bij blusoefeningen die regelmatig als onderdeel van het een operationeel vliegveld uitgevoerd werden (tussen 1970 en 2000). De PFAS-spots op de locatie zijn geen verrassing. Maar zijn helaas een 'erfenis' uit het defensietijdperk. Toen waren de nadelige effecten van PFAS nog niet bekend en werd er gewoon met het best beschikbare blusmiddel gewerkt. De spots zijn al zo'n 10 jaar geleden gelokaliseerd o.b.v. milieukundige bodemonderzoek en aanvullende grondwateranalyses.

Wat is er al gedaan en wat gaat er nog gebeuren?

- Na de meting in mei is door [redacted] melding gedaan bij het [redacted]. Die heeft op haar beurt de [redacted] geïnformeerd.
- In juni is een [redacted] geformeerd en zijn extern PFAS-deskundigen aan het [redacted] toegevoegd om zo goed en zo snel mogelijk de juiste stappen te nemen.
- Het [redacted] heeft in overleg met hoogheemraadschap [redacted] een aantal aanvullende metingen uitgezetgedaan. Deze metingen zijn eind juni gedaan op meerdere zorgvuldige gekozen locaties. Op het terrein van het voormalige vliegveld [redacted] (in het polderwater), maar ook er net buiten (in het boezemwater). Zowel grondwater als oppervlaktewater worden bemeaten. Zo wordt er gewerkt aan meer inzicht krijgen in het grondwatersysteem op de locatie.
- Medio juli zijn de resultaten van de aanvullende metingen door het [redacted] gedeeld met bevoegd gezag [redacted] en gemeente [redacted]. De uitkomsten zijn in dezelfde concentratie als de eerste meting van [redacted]. Binnen de contouren van het voormalige vliegveld [redacted] zijn waarden gemeten van PFOS 50 – 150 ng/l in de watergangen dichtst bij de PFAS-spots en een waarde van 51 ng/l bij het gemaal [redacted]. In de boezem zijn waarden gemeten van 26 en 27 ng/l, ruim onder de normen voor zwemwater.
- Op basis van deze voorlopige uitkomsten gaat het [redacted], samen met [redacted], een monitoringsplan opstellen. In dit plan wordt vastgelegd hoe vaak en op welke plekken welke metingen worden gedaan. Zo kunnen we de PFAS-verontreinigingen nu en in de toekomst goed in beeld houden.
- Bruikbare conclusies over het watersysteem zijn pas te verwachten als het monitoringsplan een jaar in werking is. Dan is er meer zicht op de invloed van seizoenen, waterstanden, weersomstandigheden en andere variabelen.

Commented [EO2]: Door de RVB?

Commented [EO3]: Hoe dan? Zijn dat bijvoorbeeld plekke waarvan we weten dat hier blusoefeningen gedaan zijn?

Commented [EO4]: Gaat het om een eenmalige meting in juni of is er nu een monitoringsysteem ingericht dat per x maanden wordt uitgelezen?

Wat betekent dit?

- *Voor inwoners van Katwijk en wandelaars in het gebied*. Voor u verandert er niets. De strengste PFAS-normen in Nederland gelden voor viswater en drinkwater. De strengste norm daarna is die voor zwemwater; de gemeten waarde bij [redacted] valt binnen deze norm. Inwoners van Katwijk,

wandelaars in het gebied en zelfs waterrecreanten hoeven zich dus geen zorgen te maken.

- Voor tuinders en pachters van de volkstuinen rondom het voormalig vliegveld ook voor u verandert er niets. Wél zal de gemeente u periodiek op de hoogte houden van de uitkomsten van het monitoringsplan.

Commented [EO5]: Wat betekent dit voor mensen die op het terrein (gaan) werken? Denk aan bouwrijp maken straks als we groen licht hebben.

Commented [EO6]: Bedoel je hier dat het RVB terrein op dit moment nog niet openbaar toegankelijk is?

Gezond en veilig wonen en recreëren

PFAS is nog nieuw. Niet alleen in Nederland, maar overal. Hoe werkt het? Wat zijn terechte zorgen? Hoe gaan we als samenleving met PFAS om? Hoe kunnen we PFAS-bronnen het beste saneren en wat is wanneer, waar nodig? Samen met [redacted] en de [redacted] staan we pal voor een gezonde en veilige toekomst van deze unieke locatie. Nu, morgen en in de toekomst!

Meer informatie over PFAS:

<https://www.rivm.nl/pfas>

Betrokken partijen

[redacted]	[redacted]
[redacted]	Grondeigenaar
[redacted]	Toezichthouder, vergunningverlener, volksgezondheid, crisiscommunicatie
[redacted]	Toezichthouder namens gemeente
Waterschap	Kwaliteit oppervlaktewater monitoren- heeft overschrijding geconstateerd. Gaan zij hierover communiceren?
[redacted]	Waterbeheer
Provincie Zuid-Holland	Gezonde, veilige leefomgeving
Dunea	[redacted] met waterwinningsgebied
Bewoners/ondernemers	Gezondheid, toekomst?
Grondeigenaren in gebied	Financieel, consequenties?
Volkstuinen/boeren	Voedselveiligheid
BPD	Consequenties voor ontwikkeling
[redacted]	PFAS expertise

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Toelichting rollen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Bij deze vlakken is in sommige gevallen ingevuld welke rol wordt vervuld door het betreffende gegeven. Het cijfer dat hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende rol in onderstaand overzicht.

4 Mailadres